

Valsts ieņēmumu
dienests

08.04.2022.

Informatīvais materiāls

Par grozījumiem Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā

Valsts ieņēmumu dienests informē, ka 2022.gada 24.martā Saeimā ir pieņemts likums "Grozījumi Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā", kas 2022.gada 7.aprīlī publicēts oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" Nr.69 (2022/69.12) un stājas spēkā **2022.gada 21.aprīlī**.

Attiecībā uz uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanu Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā (turpmāk – likums) izdarīti šādi grozījumi:

1) Grozījumi par ziedoto summu attiecināšanu uz ziedotāja saimnieciskās darbības izdevumiem.

Noteikts, ka visas ziedojumu summas, kurām nodokļa maksātājs piemēro nodokļa atvieglojumu ziedotājiem saskaņā ar likuma 12.pantu, ir attiecināmas uz saimnieciskās darbības izdevumiem. Tātad minētās ziedojumu summas neiekļauj nodokļa bāzē un neapliek ar uzņēmumu ienākuma nodokli.

Noteikts, ka arī 2023.gadā un turpmākajos pārskata gados, piemērojot 3.atvieglojuma veidu ziedotājiem (saskaņā ar likuma 12.panta pirmās daļas 3.punktu), atvieglojums ir 85% apmērā no ziedotās summas, bet nepārsniedzot 30 % no nodokļa par dividendēm.

2) Grozījumi par uzņēmumu ienākuma nodokļa piemērošanu debitora parādiem.

Papildināts likuma 9.pants attiecībā uz kārtību, kādā nedrošie debitoru parādi ir norakstāmi vai iekļaujami nodokļa bāzē uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas vajadzībām.

Debitoru parādiem, par kuriem izveidots uzkrājums un kuriem ierosināta maksātnespēja, likuma 9.panta pirmās daļas 1.punktā tiek iekļauta iespēja uzkrājumiem piemērot 60 mēnešu termiņu, kurā parāds var tikt atgūts, ja tas nav norakstīts no uzkrājumiem nedrošiem parādiem.

Likuma 9.panta pirmā daļa ir papildināta ar 3.punktu, kurā noteikta kārtība, kādā nodokli par nedrošajiem parādiem maksā tie nodokļa maksātāji, kuri uzkrājumus veido saskaņā ar Starptautisko finanšu pārskatu standartu SFPS Nr.9 "Finanšu instrumenti" (turpmāk - SFPS Nr.9). Paredzēts ar nodokli apliekamajā nodokļa bāzē iekļaut tādu debitoru parādu summu, par kuru izveidots uzkrājums un kura atzīšana pārtraukta atbilstoši debitoru parādu atzīšanas, atgūšanas un norakstīšanas politikai, bet ne vēlāk kā 60 mēnešu laikā no parāda rašanās brīža, ja parādam šajā periodā nav piemērojams likuma 9.panta trešajā daļā minētais atbrīvojums.

Likuma 9.panta septītajā daļā ir noteikti kritēriji nodokļa maksātājam, kurš veido uzkrājumus saskaņā ar SFPS Nr.9, kuri jāievēro likuma 9.panta pirmās daļas 3.punkta piemērošanai, tai skaitā debitora parāda izsekojamība un zvērināta revidenta atzinuma par finanšu pārskatiem nepieciešamība, kā arī prasība nodokļa maksātājam izveidot politiku uzkrājumos iekļautā debitoru parāda atzišanai, atgūšanai un norakstīšanai.

Attiecībā uz pastāvīgajām pārstāvniecībām likuma 9.panta astotā daļa paredz kritērijus Latvijā reģistrētai pastāvīgajai pārstāvniecībai, kurus ievērojot par nedrošajiem debitoru parādiem izveidotos uzkrājumus pārstāvniecībai nav jāietver ar nodokļa bāzē, ja tās galvenais uzņēmums veic grāmatvedības uzskaiti atbilstoši SFPS.

Grozījumi likuma 9.pantā ir piemērojami uzkrājumiem, kas izveidoti, sākot ar 2018.gada 1.janvāri. Piemērojot likuma 9.panta septīto daļu, ar nodokli apliekams objekts debitoru parādiem veidosies skaitot 60 mēnešus no dienas, kad parāds ir atzīts par nedrošu un nav pārtraukta parāda atzišana, t.i., parāds nav norakstīts no uzkrājumiem nedrošiem parādiem.

3) Grozījumi par uzņēmumu ienākuma nodokļa piemērošanu procentu maksājumiem saskaņā ar operatīvās nomas maksājumiem un procentu maksājumiem, kuri pārsniedz trīs miljonus euro.

Noteikts, ka nodokļa maksātāji, kuri piemēro Starptautisko finanšu pārskatu standartu Nr.16 "Noma" ir tiesīgi likuma 10.pantā noteikto procentu aprēķinā neietvert procentus, kas aprēķināti saskaņā ar minēto standartu, ja nomas darījums atbilst Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumu Nr.775 "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi" 11.nodaļā definētajai operatīvajai nomai.

Nodokļa maksātājiem, kuriem procentu izmaksas gadā pārsniedz trīs miljonus euro, ir mainīts palielināto procentu maksājuma regulējums, nosakot, ka uz procentu maksājumu pārsnieguma aprēķinu attiecas starpība, kas rodas starp procentu maksājumiem un procentu ieņēmumiem, ņemot vērā *Padomes 2016.gada 12.jūlija direktīvā (ES) 2016/1164, ar ko paredz noteikumus tādas nodokļu apiešanas prakses novēršanai, kas tieši iespaido iekšējā tirgus darbību, lai ierobežotu nodokļa maksātāju iespējas atskaitīt pārsniedzošās aizņēmumu izmaksas, ietvertās minimālās prasības*. Tādējādi likuma 10.panta trešajā daļā noteiktās normas ir pielīdzinātas direktīvas minimālajām prasībām.

Informāciju sagatavoja
Valsts ieņēmumu dienesta
Nodokļu pārvalde